

Crtež / ilustracija: od zadovoljstva u šaranju do zadovoljavanja estetske, intelektualne i socijalne potrebe

Vanja Škrobica

Škola likovnih umjetnosti Split

vanja.skrobica@st.htnet.hr

„Slikovnica je spoj teksta, ilustracije i grafičkog dizajna (...), ali i socijalni, kulturni, povijesni proizvod, a prije svega doživljaj za dijete.”

(Barbara Bader)

U početku bijaše... slika čak i prije riječi?

Čovjek je od svojih najranijih vremena povezan sa slikanjem, crtanjem i ilustriranjem. Slikao/crtao je čak i prije nego što je razvio govor, pismo... Prvim crtežima pokušavao je oponašati prirodu, crtao je čiste figurativne, realističke slike povezane s kultom i vjerovanjima.

I danas kod djeteta vidimo taj „likovni“ senzibilitet. Dijete prepoznaje slike čak i prije nego progovori. Vrlo lako razlikuje lice (sliku) majke od lica (slika) drugih. Više puta smo vidjeli da se dijete uznemiri kad prema njemu krenu, makar i vrlo ugodna i nasmiješena, ali nepoznata lica (slike).

Crtanje za dijete nije umjetnost, nego način komunikacije i izražavanja

Dijete počinje stvarati crteže neposredno, ali s oduševljenjem, već u 2. ili 3. godini. Ono „škrabanjem“ izražava ono što ne zna izraziti riječima, pa su to vrlo jednostavne i naivne slike napravljene bojom, linijama, mrljama.

Što je slikovnica? Zašto je dijete voli?

Evo što sam našla u nekim knjigama: *to je knjiga (uglavnom) namijenjena djeci, obično ima 24, 32 ili 48 stranice, ona je kombinacija teksta i slika/ilustracija, slikal/ilustracija je gotovo na svakoj ili na svakoj drugoj stranici knjige, neke slikovnice nemaju tekst već samo slike/ilustracije, slike/ilustracije ne podcjenjuju važnost teksta, dapače, oni se nadopunjuju i prožimaju, slikovnica broji najčešće od 500 – 2000 riječi.*

Zašto su djetetu važne slikovnice? Zato jer: jačaju motivaciju i identifikaciju s likovima; one djecu informiraju i educiraju; slušanje priča u društvu djetetu pruža izuzetno socijalno iskustvo; obogaćuju djetetov rječnik; jačaju koncentraciju i uče ga aktivnom slušanju; čitajući slikovnice dijete uči o drugim zemljama, narodima i kulturama, što pridonosi razbijanju stereotipa, predrasuda i jačanju tolerancije; razvijaju osjećaj odgovornosti, pravednosti, nagrade i kazne; slikovnice otvaraju put ka zanimanju za književnost i umjetnost uopće; promatranjem ilustracija dijete razvija percepciju, osjećaj za harmoniju i sklad, kolorit i perspektivu, razvija maštu, sposobnost vizualizacije; bojanjem slikovnica dijete razvija motoriku šake i prstiju itd.

Zašto bi djeca trebala učiti crtati?

Ljudi stvaraju umjetnička djela iz različitih razloga: zbog osobne ekspresije, javnog izlaganja i slave ili zbog zarade. Ali zašto djeca crtaju? Stručnjaci kažu da je glavni razlog užitak i radost koje crtanje pruža, zatim je tu izgradnja kritičkog stava, razvoja samosvijesti i samopoštovanja.

Pogledajte naše radove!

Pozivamo vas da pogledate što crtamo mi u *umjetničkoj školi*, ali ne na strukovnim, likovnim predmetima kad moramo zadovoljiti potrebne likovne kriterije i nastavne programe. Vidjet ćete što mi crtamo u okviru općeobrazovnog predmeta (etika) i u projektima i natječajima na koje nas prijavljuje naša školska knjižničarka. Na ovom skupu vidjet ćete samo nekoliko stripova, bookmarkera, inicijala, obiteljskih stabala, karikatura, ex librisa, ideograma, covera za nosače zvuka, ilustracija za priče... Uživajmo!